

Bruselj, 23. september 2025
(OR. en, bg)

**Medinstitucionalna zadeva:
2023/0008 (COD)**

**12843/25
ADD 1**

**CODEC 1264
SOC 611
STATIS 64**

DOPIS O TOČKI POD „I/A“

Pošiljatelj: Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik: Odbor stalnih predstavnikov/Svet

Zadeva: Osnutek UREDBE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o evropski statistiki o prebivalstvu in stanovanjih, spremembi Uredbe (ES) št. 862/2007 in razveljavitvi uredb (ES) št. 763/2008 in (EU) št. 1260/2013 **(prva obravnava)**
– sprejetje stališča Sveta v prvi obravnavi in utemeljitve Sveta
= izjave

Izjava Bolgarije

Republika Bolgarija podpira dodano vrednost uredbe o evropski statistiki o prebivalstvu in stanovanjih pri določanju skupnega pravnega okvira za razvoj, pripravo in razširjanje evropske statistike o prebivalstvu in stanovanjih ter o posodobitvi socialne statistike, da bi se bolje podprlo politike EU, povezane z demografskimi spremembami, socialno kohezijo in trajnostnim razvojem.

Republika Bolgarija pripisuje velik pomen spodbujanju in varstvu temeljnih pravic, katerih pomemben del je enakost žensk in moških. Smo in bomo še naprej zavezani načelom in vrednotam Evropske unije, kot so zapisani v Pogodbah.

V zvezi s tem Bolgarija opozarja na odločitev ustavnega sodišča Republike Bolgarije iz leta 2018, v kateri je navedlo, da Konvencija Sveta Evrope o preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter o boju proti njima (Istanbulska konvencija) promovira pravne koncepte v zvezi s pojmom „družbeni spol“ (angl. „gender“), ki niso skladni s temeljnimi načeli bolgarske ustave.

Leta 2021 je ustavno sodišče dodatno pojasnilo, da bi bilo treba izraz „spol“ (angl. „sex“), ki je uporabljen v ustavi, v okviru nacionalnega pravnega reda razumeti le v biološkem smislu (moški in ženske). V skladu s temi odločitvami Republika Bolgarija izjavlja, da ne more sprejeti pojmov, katerih namen je razlikovati „spol“ (angl. „sex“) kot biološko kategorijo (moški in ženske) od „družbenega spola“ (angl. „gender“) kot družbenega konstrukta, in da bo uporabo pojma „spol“ v uredbi razlagala le v biološkem smislu.

Republika Bolgarija bo torej v besedilu uredbe sprejela prevod izraza „gender“ v bolgarščino samo kot „spol“ („пол“ v bolgarščini).

Izjava Češke

Češka republika podpira splošna načela evropske statistike o prebivalstvu in stanovanjih ter se z več vidikov strinja s kompromisnim besedilom. Vendar pa hitrost konca pogajalskega procesa negativno vpliva nanj.

Češka republika je še vedno prepričana, da je predlagano besedilo členov 3, 5 in 11 problematično za njihovo prihodnje izvajanje v statistični praksi.

Glavni pomislek Češke republike je uporaba opredelitve prebivalstva in modeliranja neregistriranega dela prebivalstva brez zanesljivih virov podatkov. Izjemno pomembno je, da se upravni viri podatkov, osredotočeni na register prebivalstva, uporabijo za pripravo pravočasne statistike v skladu s standardi kakovosti za uradno evropsko statistiko. Zahtevni roki za zagotovitev podatkov, določeni v prilogi k tej uredbi, bodo lahko doseženi le, če bodo podatki temeljili na zanesljivih in celovitih upravnih virih podatkov.

Češka republika meni, da je zaščitni ukrep, ki omejuje področje uporabe te uredbe in določa njeno povezavo z Uredbo (EU) 2019/1700 Evropskega parlamenta in Sveta o ustanovitvi skupnega okvira za evropsko statistiko v zvezi z osebami in gospodinjstvi na podlagi podatkov na individualni ravni, zbranih z vzorci, v končnem kompromisnem besedilu oblikovan le v zvezi z obstoječo vsebino podatkov, zbranih na podlagi te uredbe, in ne na splošno v zvezi s podatki, zbranimi na podlagi vzorcev oseb in gospodinjstev. To bi lahko privedlo do večjega bremena za države članice in dajalce podatkov v prihodnosti.

Kar zadeva ad hoc zbiranje podatkov na podlagi člena 5, Češka republika meni, da to ne bo izredno obremenilo držav članic in da se bo osredotočilo le na uporabo obstoječih upravnih virov podatkov.

Češka republika lahko podpre končno kompromisno besedilo, vendar z nekaterimi navedenimi pridržki.

Izjava Madžarske

Madžarska priznava in spodbuja enakost med moškimi in ženskami v skladu s svojo ustavo, s primarnim pravom Evropske unije, njenimi načeli in vrednotami ter z zavezami in načeli, ki izhajajo iz mednarodnega prava. Enakost med ženskami in moškimi je v Pogodbah Evropske unije zapisana kot temeljna vrednota. V skladu z navedenim in s svojo nacionalno zakonodajo Madžarska pojem „spol“ (ang. gender) v *osnutku uredbe (EU) .../... Evropskega parlamenta in Sveta o evropski statistiki o prebivalstvu in stanovanjih, spremembi Uredbe (ES) št. 862/2007 in razveljavitvi uredb (ES) št. 763/2008 in (EU) št. 1260/2013* razlaga kot sklicevanje na „biološki spol“ (ang. sex), pojem „enakost spolov“ pa kot „zagotavljanje enakih možnosti in priložnosti za ženske in moške“.